

Агата Кристи

УБИЙСТВО
В ДОМА НА
СВЕЩЕНИКА

AGATHA CHRISTIE® MARPLE® The Murder at the Vicarage Copyright © 2011 Agatha Christie Limited (a Chorion company). All rights reserved.

“The Murder at the Vicarage” Copyright © 1930 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

Убийство в дома на свещеника © 1994, Agatha Christie Limited, a Chorion company. All rights reserved

Худ. оформление на корицата – Димитър Стоянов – Димо`
Издателство ЕРА, София, 2011

ISBN: 978-954-389-122-1

АГАТА КРИСТИ

УБИЙСТВО В ДОМА НА СВЕЩЕНИКА

Четвърта глава

Напълно бях забравил, че сме поканили Лорънс Рединг на вечеря. Когато Гризелда влетя в стаята и ме укори, изтъквайки, че до вечерята остават две минути, бях много изненадан.

– Надявам се всичко да бъде наред – провикна се тя след мен по стълбите. – Размислих върху онова, което каза на обяд, и реших да приготвя няколко съвсем прилични неща за ядене.

Мога да кажа между другото, че ястията е напълно потвърдиха думите на Гризелда – че нещата само се влошават, когато тя се старее. Менюто беше амбициозно по замисъл и Мери като че ли изпитваше някакво перверзно удоволствие от това да наблюдава как най-добре да бъдат редувани полусурови и прегорели гозби. Гризелда бе поръчала стриди, които по принцип изглеждаха недосегаеми за нейното неумение. За съжаление не можахме да ги опитаме, тъй като къщи нямаше с какво да ги отворим – пропуск, който излезе наяве тъкмо когато дойде времето да ги ядем.

Силно се съмнявах, че Лорънс Рединг ще се появи. Съвсем спокойно можеше да ни изпрати извиненията си.

Но той пристигна точно навреме и четиримата се отправихме към трапезарията.

Никой не можеше да отрече, че Лорънс Рединг е много привлекателен. Предполагам, че е на около трийсет години. Има тъмна коса, но сините му очи така проблесват, та чак плашат. Той е от онези млади мъже, които вършат всичко добре. Ненадминат в игрите, отличен стрелец, добър актьор, той винаги може да разкаже някоя чудесна история. Способен е да вдъхне живот на всяко събиране. Според мен във вените му тече ирландска кръв. В никакъв случай не отговаря на обичайната представа за художник. И все пак си мисля, че е талантлив модернист, макар самият аз твърде слабо да разбирам от изобразително изкуство.

Съвсем естествено бе тази вечер той да изглежда леко разтревожен, макар че умееше да се владее. Не смятам, че Денис или Гризелда забелязаха нещо особено. Вероятно и аз не бих забелязал каквото и да е, ако не знаех какво се е случило преди това.

Гризелда и Денис бяха весели и говореха за доктор Стоун и госпожица Крам – местния светски скандал! Внезапно ме прониза болезнената мисъл, че по години Денис е много по-близо до Гризелда от мен. Той ме нарича чичо Лен, а нея просто Гризелда. Това ме накара да се почувствам изолиран.

Трябва да съм бил много разстроен от разговора с госпожа Продъроу. Не ми се случва често да ме сполетяват подобни мисли.

От време на време Гризелда и Денис отиваха твърде далеч в шегите си, но не ми даваше сърце да ги възпирам. Винаги ме е смущавал фактът, че самото присъствие на свещеник притеснява околните.

Лорънс весело се включваше в разговора. Въпреки това забелязвах, че погледът му непрекъснато се насочва към мен, и не се изненадах, когато след вечерята намери претекст да ме съпроводи в кабинета ми.

Щом останахме насаме, поведението му се промени.

– Вие разкрихте тайната ни, сър – каза той. – Какво възнамерявате да предприемете?

С Рединг можех да разговарям доста по-откровено, отколкото с госпожа Продъроу. Така и направих. Той ме изслуша спокойно. След като завърших, каза:

– Разбира се, вие сте длъжен да кажете всичко това. Вие сте свещеник. В никакъв случай нямам предвид, че това е лошо. Всъщност според мен вие вероятно сте прав. Но връзката ми с Ан е нещо съвсем различно.

Обясних му, че тези думи са стари колкото света. Устните му се изкривиха в странна усмивка.

– Искате да кажете, че всички смятат своя случай за неповторим? Може и така да е. Но трябва да ми повярвате за едно.

Той ме увери, че до момента в цялата работа „няма нищо лошо“. По неговите думи Ан била едно от най-верните и предани създания. Не знаел какво ще стане нататък.

– Ако това беше роман – каза навъсено, – старецът щеше да умре... и всички щяха да са доволни.

Укорих го.

– О, нямах предвид, че ще го намушкам с нож в гърба, макар че бих благодарил горещо на всеки, който стори това. Няма човек на света, който да каже добра дума за него. Само се питам как първата госпожа Продъроу не го е убила. Срегнах я веднъж преди години и тя ми се видя напълно способна да го направи. Хладнокръвна и опасна жена. Той вилнее наоколо, създава проблеми навсякъде, коварен е като дявол и има противен характер. Нямаме представа на какво е била подлагана Ан. Ако имах поне малко пари, незабавно бих я отвел надалеч.

Тогава аз заговорих много сериозно. Призовах го да напусне Сейнт Мери Мийд. С оставането си тук само щеше да направи Ан Продъроу още по-нещастна. Хората щяха да заговорят за тях, мълвата щеше да стигне до полковника и несъмнено положението щеше да стане по-лошо за нея.

Лорънс се възпротиви:

– Никой освен вас не знае нищо.

– Скъпи младежо, вие подценявате детективските способности на селото. В Сейнт Мери Мийд всички са запознати и с най-съкровени дела. Няма по-голям детектив в Англия от една стара мома на неопределена възраст и с неограничено време на разположение.

Той спокойно отговори, че всичко е наред, защото хората си мислят, че харесвал Летис.

– А не ви ли е минавало през ума – запитах аз, – че самата Летис също може да си мисли това?

Възможността, изглежда, доста го изненада. После каза, че тя въобще не се интересува от него. Бил сигурен, че е така.

– Тя е доста странно момиче – заяви. – Постоянно изглежда някак си отнесена, но съм убеден, че крие доста прагматична натура. Мисля, че тази отвеаност е просто поза. Летис знае много и добре какво върши. А в нея има някаква странна склонност към отмъстителност. Странното е, че тя мрази Ан. Направо я ненавижда. Докато Ан винаги се е отнасяла добре към нея.

Разбира се, не приех думите му за чиста монета. В очите на влюбените младежи любимата винаги е ангел небесен. Въпреки че при всичките ми наблюдения Ан се държеше винаги любезно и откровено със заварената си дъщеря. Самият аз бях изумен този следобед от остротата в гласа на Летис.

Наложи се да прекратим разговора, защото Гризелда и Денис нахълтаха при нас и казаха, че няма да ни позволят да превърна Лорънс в някакъв сухар.

– О, боже! – възкликна жена ми, докато се настаняваше в едно кресло. – Как бих се радвала, ако се случи нещо ужасно. Убийство или поне обир.

– Не мисля, че тук има някой, когото да си заслужава да ограбим – рече Лорънс, опитвайки да се впише в духа на разговора. – Освен ако не откраднем изкуствените зъби на госпожа Хартнъл.

– Те тракат наистина ужасно – каза Гризелда.

– Но вие грешите, като казвате, че няма кого да ограбим. В Олд Хол има чудесни старинни прибори. Солници за маса и една фруктиера от времето на Чарлс II – въобще всякакви такива неща. Според мен струват хиляди лири.

– Старецът вероятно ще те застреля с пистолет – намеси се Денис. – При това би го направил с удоволствие.

– О, ние ще нахлуем първи и ще го изправим до стената с вдигнати ръце! – рече Гризелда. – Кой има пистолет?

– Аз имам маузер – каза Лорънс.

– Така ли? Колко вълнуващо! Защо ви е?

– Спомен от войната – отвърна той лаконично.

– Днес Продъроу показваше съдовете си на Стоун – оповести Денис ни в клин, ни в ръкав. – Старият Стоун изглеждаше безкрайно заинтригуван.

– Аз пък си мислех, че са се скарали за гробницата – рече Гризелда.

– О, това е вече стара история! – каза Денис. – Все пак не мога да разбера защо им е на хората да се ровят из гробници.

– Този Стоун ме учудва – отбеляза Лорънс. – Според мен той е много разсеян. Понякога съм готов да се закълна, че той нищо не разбира от работата си.

– Това е от любов! – възкликна Денис. – Чуйте: „Скъпа Гладис Крам, ти си моят блян. Белите ти зъбки ме изпълват с тръпки. Ела при мен, бъди в мой плен. В „Синия глиган“ на пода незастлан...“

– Достатъчно, Денис – намесих се аз.

– Е – каза Лорънс Рединг. – Трябва да вървя. Благодаря ви за приятната вечер, госпожо Клемънт.

Гризелда и Денис го изпратиха. Денис се върна сам в кабинета ми. Явно нещо го беше подразнило. Той беше намръщен, разхождаше се из стаята и подритваше мебелите.

Мебелите ни са толкова овехтели, че едва ли биха могли да се повредят повече, но аз се почувствах длъжен да изразя някакъв протест.

– Извинявай – каза Денис. Той замълча за момент и след това избухна: – Какво гадно нещо е клюката!

Бях малко изненадан. Попитах какво става.

– Не знам дали трябва да ти казвам – беше отговорът.

Това ме изненада още повече.

– Наистина е много гадно – повтори Денис. – Да ходиш наоколо и да говориш разни неща. Дори да не ги казваш направо, а само да подхвърляш това или онова. Не, проклет да съм – извинявай – ако ти кажа! То е прекалено гадно.

Изгледах го много учудено, но не настоях повече. Това ме накара да се замисля. Не беше характерно за Денис да приема нещата толкова присърце. В този момент влезе Гризелда.

– Току-що се обади госпожица Уедърби – каза тя. – Госпожа Лестрейндж е излязла в осем и половина и още не се е прибрала. Никой не знае къде е отишла.

– А защо трябва да знаят?

– Не е при доктор Хейдок – продължи тя. – Госпожица Уедърби знае това, защото се е обадила на госпожица Хартнъл, която му е съседка и със сигурност би я видяла.

– За мен е странно как хората въобще се хранят в това място. Би трябвало да го правят прави до прозореца, за да са сигурни, че няма да пропуснат нищо – казах аз.

– Само това да беше – изчурулика Гризелда. – Те са разбрали за „Синия глиган“. Доктор Стоун и госпожица Крам са наели съседни стаи, но – тя размаха показалец – без междинна врата!

– Това би трябвало да е ужасно разочарование за всички – констатирах аз. На което Гризелда се засмя.

Четвъртъкът започна зле. Две дами от моята енория решиха да се скарат за украсата на черквата. Бях призован за арбитър в спора между две дами на средна възраст, всяка от които трепереше от гняв. Ако не беше толкова тягостна гледка, това би трябвало да представлява изключително интересен физически феномен.

След това трябваше да смърря две момчета от хора за ядене на бонбони по време на Светата литургия, а аз имах тревожното чувство, че си върша работата не така всеотдайно, както би трябвало.

След това нашият органист, който е изключително чувствителен, се почувства обиден и това също трябваше да бъде решено.

Четирима от моите по-бедни енорияши открито заявиха своя протест срещу госпожица Хартнъл, която дойде при мен, цялата настръхнала от яд по този повод.

Тъкмо си отивах у дома, когато срещнах полковник Продъроу. Той беше в изключително добро разположение на духа, защото беше осъдил трима браконieri в качеството си на магистрат.

– Твърда ръка! – гръмогласно извика той. Полковникът има проблеми със слуха и обикновено повишава тон, както често правят глухите хора. – Това е, което е нужно днес. Твърда ръка! Ето ви един пример – онзи мошеник Арчър бил пуснат вчера и чувам, че се кълне да ми отмъсти. Безрамен негодяй! Има обаче една приказка, че заплашените хора живеят дълго. Ще му покажа аз колко струва неговата мъст следващия път, когато го хвана да краде от моите фазани. Мекушавост! Твърде мекушави сме днес!

Трябва да му се покаже точно какво представлява той. Всеки път искат да имаш предвид съпругата и децата на човека. Абсолютна глупост! Пълна нелепост! Човек не трябва да избягва последиците от деянията си само защото се безпокои за своята жена и деца! На мен ми е все едно – без значение какъв е човекът – лекар, адвокат, чиновник, браконьер, пияница, нехранимайко – ако го хванеш да нарушава закона, тогава законът да го накаже. Сигурен съм, че сте съгласен с мен.

– Забравяте – рекох аз, – че моето призвание ме задължава да почитам едно качество повече от останалите – милостта.

– Но аз съм справедлив човек. Никой не може да го отрече.

Не продумах и той рече рязко:

– Защо мълчите? За какво сте се замислили?

Поколебах се, после реших да му отговоря:

– Мислех си, че би било жалко, ако в сетния ми час се окаже, че справедливостта е била единствената ми добродетел. Защото тогава вероятно спрямо себе си бих могъл да очаквам единствено справедливост...

– Пфу! Нужно ни е малко по-войнствено християнство. Винаги съм изпълнявал дълга си, струва ми се. Но стига толкова по този въпрос. Както ви казах, тази вечер ще намина. Нека да бъде в шест и петнайсет вместо в шест, ако нямате нищо против.

Трябва да се срещна с един човек в селото.

– За мен часът е съвсем удобен.

Той размаха бастуна си и се отдалечи с широки крачки. Обърнах се и налетях на Хоус. Стори ми се, че той изглежда зле тази сутрин. Възнамерявах да го укоря меко за няколко забъркани от него каши, които трябваше да потулвам, но като видях бялото му лице, разбрах, че не му е добре.

Казах му го, но той отрече не особено убедително. В края на краищата призна, че не се чувства съвсем добре и като че ли възприе съвета ми да се прибере и да си легне.

Обядвах набързо и излязох да направя няколко посещения. Гризелда бе използвала четвъртъчното намаление на железниците и бе заминала за Лондон.

Прибрах се към четири без петнайсет с намерение да нахвърля бележките за неделната си проповед, но Мери ми съобщи, че Рединг ме очаква в кабинета. Намерих го да крачи напред-назад. Изглеждаше блед и изтерзан.

При влизането ми се обърна рязко.

– Вижте какво, сър. Обмислих вчерашните ви думи. Прекарах една безсънна нощ в размисъл. Вие сте прав. Трябва да скъсам и да си вървя.

– Чадо мое – рекох аз.

– Прав сте за Ан. Моето оставане тук ще е донесе единствено неприятности. Тя е... тя е прекалено добра и не заслужава подобно нещо. Разбирам, че трябва да си вървя. Правил съм много жертви за нея, ще направя и тази. Господ да ми е на помощ.

– Мисля, че сте взели единственото възможно решение – казах аз. – Зная, че не е леко, но, повярвайте, накрая ще е за добро.

Разбирах, че за него това са лесно изречени думи от човек, който не разбира за какво точно става дума.

– Ще се грижите ли за Ан? Тя има нужда от приятел.

– Можете да бъдете спокоен, аз ще направя всичко, което е по силите ми.

– Благодаря ви, сър. – Той силно стисна ръката ми. – Вие сте добър човек, отче. Тази вечер ще се видя с нея, за да се сбогуваме, а утре вероятно ще си събера багажа и ще отпътувам. Не е хубаво да се проточва агонията. Благодаря ви, че ми позволихте да рисувам в беседката ви. Съжалявам, че не можах да довърша портрета на госпожа Клемънт.

– Не берете грижа за това, чадо мое. Вървете и нека Бог ви благослови.

След като той излезе, се опитах да се заема с проповедта си, но без успех.

Мисълта за Лорънс и Ан Продъроу не ми излизаше от ума.

Изпих чаша блудкав чай, студен и без захар. В пет и половина телефонът иззвъня. Съобщиха ми, че господин Абът от Лоуър Фарм умира и ме помолиха да отида незабавно.

Веднага се обадох в Олд Хол, защото Лоуър Фарм е на приблизително три километра и надали щях да успея да се върна до шест и петнайсет. Така и не се научих да карам велосипед.

Казаха ми, че полковник Продъроу току-що е излязъл с колата, затова заръчах на Мери да предаде, че са ме повикали по спешност, но ще се опитам да се върна до шест и половина или малко след това.

АГАТА КРИСТИ
Убийство в дома на свещеника

Павел Антонов, Герасим Славов
превод от английски

Издателство ЕРА, София
тел. 02/980 16 29
e-mail: era@erabooks.net

Печат: ЕКСПЕРТПРИНТ ООД